

ПРОЦЕС ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ¹ Інститут економіки та менеджменту НАУ² Інститут економіки та менеджменту НАУ

У статті розглянуто виконання Програми про створення та функціонування національної мережі міжнародних транспортних коридорів. Досліджено проблему оцінки ефективності інвестицій з урахуванням ризиків, що є одним з найвідповідальніших етапів процесу прийняття інвестиційних рішень.

Постановка проблеми. В сучасній економіці диверсифікована міжнародна інвестиційна діяльність формує установлені довгострокові передумови і чинники високо інтегрованого ефективного економічного розвитку. Залежно від ступеня зрілості національної економіки, рівня її інтегрованості у світове господарство, формуються мотивація та політика щодо експорту та імпорту капіталу [10]. Кризовий стан економіки України істотно вплинув на функціонування транспортної галузі. Однією з найактуальніших передумов успішного її зростання є широке залучення зовнішніх інвестицій. Із погляду реальних потреб транспортно - дорожнього комплексу (ТДК) України, інвестиційна діяльність в цю галузь повинна бути активнішою.

Основними перешкодами для іноземних інвестицій в Україну є: нестабільне та надмірне державне регулювання; нечітка правова система; мінливість економічного середовища; корупція; великий податковий тягар; проблеми щодо встановлення чітких прав власності; низький рівень доходів громадян; труднощі в спілкуванні з урядом та приватизаційними органами; мінливість політичного середовища; відсутність матеріальної інфраструктури; проблеми виходу на внутрішній та зовнішній ринки та інші [6].

Несприятливий інвестиційний клімат, що сформувався в державі, стримує вкладання іноземного капіталу ще через різного роду ризики. За таких умов оцінка ефективності інвестицій з урахуванням ризиків є одним з найвідповідальніших етапів процесу прийняття інвестиційних рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження проблем ефективного інвестування в економіку транспорту завжди перебувало в центрі уваги науковців [3,4,5,6]. За даними Держкомстату приріст зовнішніх інвестицій в Україну 2003 року становив 6657,6 млн. дол. [1]. За Державною програмою розвитку транспортно - дорожнього комплексу України на 2000-2004 роки, яку затвердив Кабмін наприкінці 1999 року, до 2004 року в ТДК буде направлено 40

млрд. грн., причому 15 млрд. грн. з них буде виділено державним та місцевим бюджетам. Планувалось, що частина бюджетних грошей – 9 млрд. грн. – піде на модернізацію і підтримку автодоріг, 2 млрд. грн. – на залучення нових залізничних пасажирських вагонів, більше 3,6 млрд. грн. на компенсацію збитків транспорту від льготного перевезення малозахищених слоїв населення [2]. У результаті порівняльного аналізу методик розрахунку економічної ефективності капітальних вкладень і нової техніки, які діяли за умов централізованої планової економіки, визначено їх головні недоліки: вартісні показники пропонувались незмінними протягом розрахункового періоду; не враховувалась зміна вартості грошей у часі; не було чіткого переліку поточних витрат; бракувало алгоритму формування доходів і чистого прибутку; не повною мірою враховувались технічні, комерційні, екологічні й інституціональні аспекти, а також ризики інвестування.

З проблем інвестиційної діяльності різних суб'єктів господарювання опубліковано низку фундаментальних праць вітчизняних і зарубіжних учених, які зробили значний внесок у розроблення різних напрямків дослідження інвестиційних процесів. Аналіз цих праць показав, що нині актуальними являються поглиблені теоретичні дослідження ринкових форм і механізмів інвестиційної діяльності в мікро- і макроекономічних аспектах.

Постановка завдання. Методики, що ґрунтувались на виконаних дослідженнях, не повною мірою враховують інвестиційний ризик і особливості національної економіки. Сьогодні інвестори намагаються вкладати свої кошти в ті підприємства, де потрібні мінімальні вкладення, відбувається швидка їх окупність, очікується висока норма прибутку, а ризик невисокий. Отже, існує необхідність дослідження проблеми оцінки ефективності інвестицій з урахуванням ризиків.

Викладення основного матеріалу. Згідно даних Колегії Мінтрансв'язку України про фінансові результати роботи галузі за I півріччя

Висновки та перспективи подальших досліджень. Аналізуючи створення та функціонування національної мережі міжнародних транспортних коридорів можна зробити висновок, що інвестиційна діяльність в ТДК України за останні роки трохи активізувалась. Але необхідною умовою підвищення інвестиційної діяльності є створення інституційно-правового і економічного середовища, що стимулюватиме ріст приватних інвестицій. А також здійснення аналізу інвестиційних ризиків і застосування методів управління ними, приведе до досягнення більш ефективного результату.

Список літератури

1. Урядовий кур'єр. - 2004.-13 лютого.
2. Програма розвитку ТДК України на 2000-2004р.р. Постанова Кабінету Міністрів України 1999 року.
3. Чеп'юк Л.М. Методи, моделі і стратегії інвестування процесів міжнародних перевезень. – К.- 2004.

В.В.Носенко., Р.В.Горідько

Процес залучення інвестицій для розвитку транспорту України.

В статті розглянуто виконання Програми розвитку і функціонування національної мережі міжнародних транспортних коридорів. Досліджена система оцінювання ефективності інвестицій з урахуванням ризиків, що являється дуже важливим етапом механізму прийняття інвестиційних рішень.

В.В.Носенко., Р.В.Горидько

Процесс привлечения инвестиций для развития транспорта Украины.

В статье рассмотрено выполнение Программы создания и функционирования национальной сети международных транспортных коридоров. Исследована проблема оценивания эффективности инвестиций с учетом рисков, что является очень важным этапом механизма принятия инвестиционных решений.

V.V.Nosenko.,R.V.Goridko

The process of attracting investments to develop transportation industry of Ukraine.

The article gives consideration to fulfillment of the Program for Starting-up and Operating the National System of International Transportation Corridors. Investigation was made into the problem of investment efficiency evaluation with an allowance for risks, which was a very important stage of the investment decision-making mechanism.

4. Кулаев Ю.Ф. Методи економічної оцінки інвестування проектів на транспорті. – К. – 2001.
5. Бідняк М.Н., Бондар Н.М. Планування інвестицій на автомобільному транспорті України. – К. – 2000.
6. Лудченко Я.О. Оцінка економічної ефективності інвестицій з урахуванням ризиків. К. – 2001.
7. Про заходи щодо будівництва технічної пасажирської станції в Київському залізничному вузлі в районі ст. Дарниця. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.06.04. №388-р.
8. Програма діяльності Уряду “Про створення та функціонування національної мережі міжнародних транспортних коридорів“ від 16.03.04 р. №219.
9. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність. К. – 2003.
10. Пересада А.А. Інвестиційний процес в Україні. – К.; Видавництво “Лібра“, 1998.